

50. T O R F Y

Torf jest osadem organicznym powstałym w późnym czwartorzędzie, głównie holocenie, utworzonym w czasie długotrwałego osadzania się częściowo rozłożonych szczątków roślin. Do procesu powstania torfu wymagany jest wysoki poziom wód gruntowych i niewielki dopływ powietrza.

Ze względów na cechy genetyczne wyróżnia się torfy: niskie, wysokie i przejściowe. Najbardziej zasobne w składniki pokarmowe są torfy typu niskiego występujące w dolinach rzek, w obniżeniach terenowych oraz na brzegach jezior. Torfy typu wysokiego są ubogie w składniki pokarmowe i występują na wododziałach, natomiast torfy przejściowe charakteryzują się cechami obu typów łącznie.

Geologiczne i jakościowe kryteria bilansowości dla złóż torfu to: minimalna miąższość złoża 1 m, maksymalny stosunek grubości nadkładu do miąższości złoża 0,5 oraz maksymalna popielność 30 %. O zastosowaniu torfu decydują następujące parametry jakościowe:

- stopień rozkładu (wg von Posta: H_1 - nierozłożony do H_{10} - zupełnie rozłożony)
- popielność (zaw. substancji nieorganicznych w 100g suchej masy)
- odczyn (pH)
- stopień wilgotności
- ocena bakteriologiczna (miano Coli).

Torf jest stosowany w ogrodnictwie jako środek poprawiający strukturę gleby i rolnictwie jako nawóz organiczny oraz w lecznictwie (balneologii) jako środek do kąpieli i okładów (borowiny). W przeszłości torf służył również jako opał. Dla celów ogrodniczych nadają się torfy lepszej jakości - o popielności nie większej niż 15 % i mniejszym stopniu rozkładu, w rolnictwie wykorzystuje się torfy dobrze rozłożone, o kwasowości (pH) powyżej 4 oraz zawartości popiołu nie większej niż 25 %. Ponadto w rolnictwie i ogrodnictwie wykorzystywane są mieszaniny torfu z nawozami mineralnymi i mikroelementami, tzw. mieszanki torfowo-mineralne. Dla lecznictwa stosowane są torfy (borowiny) o odpowiedniej czystości mikrobiologicznej, znacznym stopniu rozkładu, konsystencji maziowej, dużej zawartości czynnych związków organicznych i wilgotności ponad 75 %, nie przemrożone.

Ponad połowa torfowisk znajduje się w północnej części kraju. Torfowiska zajmują obszar ok. 1,2 mln ha, zawierając ponad 17 mld m³ torfu. Instytut Melioracji i Użytków Zielonych zinwentaryzował około 50 tysięcy torfowisk, z czego około 36 % z nich stanowi potencjalną bazę zasobową eksploatacji torfu.

W roku 2009 geologiczne zasoby bilansowe torfu wyniosły 75,68 mln t i w porównaniu z rokiem poprzednim uległy zwiększeniu o 1,37 mln t. Przyrost zasobów z tytułu udokumentowania nowych złóż zrekompensował ubytek z tytułu wydobycia. W 2009 r. przybyło 21 nowych złóż udokumentowanych jako złoża samodzielne bądź jako kopalina towarzysząca lub współwystępująca w złożach kredy lub kruszywa naturalnego, o łącznych zasobach ponad 2,31 mln m³.

Stan geologicznych zasobów złóż torfu, stopień ich rozpoznania oraz zagospodarowania przedstawiono w tabeli 50.1.

Tabela 50.1

TORFY - mln t

Wyszczególnienie	Ilość złóż	Zasoby geologiczne				Zasoby przemysłowe
		bilansowe			pozabilansowe	
		Razem	A+B+C1	C2		
I. ZASOBY OGÓŁEM	243	75.68	63.16	12.52	7.51	30.08
w tym - zasoby złóż zagospodarowanych						
Razem -	90	47.97	47.94	0.04	5.05	29.13
1. Złóża zakładów czynnych	65	44.50	44.46	0.04	4.44	28.10
2. Złóża eksploatowane okresowo	25	3.47	3.47	-	0.60	1.03
w tym - zasoby złóż nie zagospodarowanych						
Razem -	105	23.74	11.49	12.25	1.60	0.95
1. Złóża rozpoz. szczegółowo	85	11.49	11.49	-	1.33	0.95
2. Złóża rozpoz. wstępnie	20	12.25	0.00	12.25	0.27	-
w tym - złoża, których eksploatacji zaniechano						
Razem -	48	3.97	3.73	0.23	0.87	-
1. Eksploatacja zaniechana	48	3.97	3.73	0.23	0.87	-

Wzrost ilości zasobów bilansowych ogółem było wynikiem znacznego przyrostu zasobów w niektórych województwach. Bilans zmian zasobów w poszczególnych województwach (w tys. m³) jest następujący:

przyrosty:		ubytki:	
1. kujawsko-pomorskie	190,57	1. lubelskie	-165
2. lubuskie	143,86	2. łódzkie	-2,16
3. podkarpackie	68,13	3. małopolskie	-1,45
4. śląskie	1121,84	4. mazowieckie	-311,31
5. wielkopolskie	415,48	5. podlaskie	-103,77
6. zachodniopomorskie	234,29	6. pomorskie	-39,84
		7. warmińsko-mazurskie	-182,09
przyrosty ogółem (+)	2174,17	ubytki ogółem (-)	-805,62

Według informacji nadesłanych od użytkowników złóż w 2009 roku wydobycie wyniosło 1 151,52 tys. m³ i wzrosło o 85 tys. m³ (8 %) w stosunku do ubiegłego roku. Ze złoża Bełchatów-p. Szczerców wydobyto z tzw. punktów eksploatacyjnych 0,47 tys. m³ torfów. W 2009 r. zostało skreślonych z bilansu zasobów kopalin 6 złóż torfów o łącznych zasobach 98 tys. m³.

W roku 2009 import torfu i wyrobów z torfu był mniejszy w stosunku do roku poprzedniego o 15,69 tys. t i wyniósł 164,37 tys. t za 46,05 mln PLN, natomiast eksport kształtował się na tym samym poziomie co w ubiegłym roku i wynosił 51,71 tys. t za 23,17 mln PLN.

Wielkość, wartość i główne kierunki importu i wyrobów z torfu przedstawiono w tabeli 50.2.

Tabela 50.2

Kierunki polskiego importu i eksportu torfu i wyrobów z torfu

IMPORT				EKSPORT			
Lp.	Kraj	Ilość tys. ton	Wartość tys. PLN	Lp.	Kraj	Ilość tys. ton	Wartość tys. PLN
	Świat (ogółem)	164.37	46 054		Świat (ogółem)	51.71	23 165
1	Łotwa	51.27	15 558	1	Włochy	37.12	17 347
2	Niemcy	21.12	10 702	2	Niemcy	1.45	2 238
3	Litwa	35.84	9 105	3	Słowenia	3.37	1 604
4	Białoruś	42.29	6 606	4	Ukraina	4.99	966
5	Estonia	3.00	1 534	5	Białoruś	2.00	322
6	Ukraina	5.88	1 272	6	Chorwacja	1.60	205

Stopień rozpoznania zasobów i stan zagospodarowania, a także wielkość wydobycia z poszczególnych złóż zestawiono w tabeli 50.3

Tabela 50.3

Wykaz złóż torfu - w tys. m³

Lp.	Nazwa złoża	Stan zag. złoża	Zasoby		Wydobywanie	Powiat
			geologiczne bilansowe	przemysłowe		
ZŁOŻA UDOKUMENTOWANE			75 676.53	30 080.57	1 151.52	
złóż: 243 OGÓLEM						
woj. dolnośląskie złóż: 1			201.76	-	-	
1	Izera Skalno X*	R	201.76	-	-	Iwówceki
woj. kujawsko-pomorskie złóż: 23			1 441.31	233.61	15.07	
1	Bożenkowo I	R	30.01	-	-	bydgoski
2	Chrośna I	T	32.55	-	-	bydgoski
3	Czarże I	R	6.90	-	-	bydgoski
4	Dąbrówka I	T	50.43	-	-	bydgoski

Lp.	Nazwa złoża	Stan zag. złoża	Zasoby		Wydobycie	Powiat
			geologiczne bilansowe	przemysłowe		
5	Iwiec I	R	107.70	-	-	tucholski
6	Janowiec I	R	19.54	-	-	zniński
7	Kaniewo	Z	275.00	-	-	włocławski
8	Kaniewo II	Z	59.47	-	-	włocławski
9	Krapiewo	E	43.90	43.90	9.58	bydgoski
10	Krapiewo I	R	21.08	-	-	bydgoski
11	Lisi Ogon I	R	205.24	-	-	bydgoski
12	Nowe Dąbie VI	R	42.42	-	-	zniński
13	Nowe Dąbie VII	R	142.35	-	-	zniński
14	Pawłówek I	E	86.21	79.49	4.90	bydgoski
15	Pawłówek II	R	6.50	-	-	bydgoski
16	Pawłówek III	R	22.97	-	-	bydgoski
17	Piastoszyn I	T	33.00	33.00	-	tucholski
18	Rudaw	R	132.60	-	-	golubsko-dobrzyński
19	Sienno I	R	36.02	-	-	bydgoski
20	Słończ Górny I	T	8.42	-	-	bydgoski
21	Sokołowo Parcele	R	11.75	11.75	-	włocławski
22	Wieniec-A,B,C*	E	52.25	52.25	0.27	włocławski
23	Wojdał V*	E	15.00	13.22	0.32	inowrocławski
woj. lubelskie złóż: 25			9 508.79	3 881.49	116.93	
1	Andrzejów	E	149.18	141.02	11.96	włodawski
2	Chojno dz.171	T	15.77	15.80	-	chełmski
3	Dodatki-Rzeka	R	286.65	814.11	-	łęczyński
4	Grabniak I	Z	37.39	-	-	włodawski
5	Grabówka	Z	9.14	-	-	opolski
6	Hrud	P	580.00	-	-	białski
7	Kolechowice II	Z	-	-	-	lubartowski
8	Kolechowice III	R	33.88	33.88	-	lubartowski
9	Kolonia Kulczyn dz. nr 69	E	6.26	-	0.50	włodawski
10	Kozia Góra	R	20.04	20.04	-	chełmski
11	Krasew I	Z	13.09	-	-	radzyński
12	Krowie Bagno I	M	-	-	-	włodawski
13	Krowie Bagno II	R	177.00	-	-	włodawski
14	Lubowierz	E	13.29	-	1.00	włodawski
15	Ludwin II	Z	7.55	-	-	łęczyński
16	Ludwinek	E	142.30	142.30	10.07	łęczyński
17	Majdan Wielki I*	R	191.53	-	-	zamojski
18	Oleśniki	P	4 542.66	-	-	świdnicki
19	Osowa dz. nr 353	R	9.92	-	-	włodawski
20	Rudnik I	T	57.12	-	-	kraśnicki
21	Stary Majdan	P	9.29	-	-	włodawski
22	Stoczek	E	2 790.37	2 640.44	90.40	radzyński
23	Wytoczno	Z	278.86	-	-	włodawski
24	Wytoczno I	T	87.35	73.90	-	włodawski

Lp.	Nazwa złoża	Stan zag. złoża	Zasoby		Wydobycie	Powiat
			geologiczne bilansowe	przemysłowe		
25	Wytyczno II	E	50.15	-	3.00	włodawski
woj. lubuskie złóż: 18			1 712.50	215.47	29.35	
1	Bargów*	T	13.06	-	-	sulęciński
2	Brzeżno	R	84.30	-	-	gorzowski
3	Czarnowo	E	4.50	-	2.02	krośnieński
4	Gajec	R	35.39	-	-	ślubicki
5	Grabín	T	15.30	-	-	krośnieński
6	Gronów	E	49.69	-	0.70	krośnieński
7	Karszyn CA	E	229.08	215.47	7.32	zielonogórski
8	Konotop I	E	-	-	14.73	nowosolski
9	Konotop III	R	64.00	-	-	nowosolski
10	Lgiń II	R	126.00	-	-	wschowski
11	Lgiń V	E	6.10	-	1.04	wschowski
12	Lgiń VI	R	8.45	-	-	wschowski
13	Lubiechnia Mała	R	23.00	-	-	ślubicki
14	Lubięcín	R	64.90	-	-	nowosolski
15	Lubięcín I	R	51.60	-	-	nowosolski
16	Ošno*	P	888.20	-	-	ślubicki
17	Trzebule	E	42.78	-	3.54	krośnieński
18	Żytowań RC	T	6.15	-	-	krośnieński
woj. łódzkie złóż: 12			402.55	92.30	14.03	
1	Danielów	Z	3.83	-	-	radomszczański
2	Danielów I	R	10.93	-	-	radomszczański
3	Huta Porajska	E	143.71	92.30	14.03	radomszczański
4	Huta Porajska I	Z	-	-	-	radomszczański
5	Jeżów	R	4.81	-	-	piotrkowski
6	Napoleonów	Z	21.64	-	-	radomszczański
7	Napoleonów I	Z	5.67	-	-	radomszczański
8	Napoleonów III	Z	-	-	-	radomszczański
9	Napoleonów IV	R	10.68	-	-	radomszczański
10	Napoleonów VI	Z	5.11	-	-	radomszczański
11	Piaszczyce	T	95.86	-	-	radomszczański
12	Trząs	R	100.31	-	-	bełchatowski
woj. małopolskie złóż: 2			353.97	171.46	1.45	
1	Pogórska Wola*	P	34.00	-	-	tarnowski
2	Puścizna Wielka	E	319.97	171.46	1.45	nowotarski
woj. mazowieckie złóż: 12			3 342.68	2 672.61	226.91	
1	Biernaty Stare	E	445.34	445.34	6.67	łosicki
2	Hadynów	E	41.16	15.68	17.48	łosicki
3	Kanał Bieliński*	P	358.20	-	-	sochaczewski
4	Karaska I	E	2 117.17	2 106.45	180.10	ostrołęcki
5	Kobierniki	R	171.16	-	-	płocki
6	Pieróg	R	15.07	-	-	siedlecki
7	Pieróg II	R	13.94	-	-	siedlecki
8	Pieróg III	R	30.18	-	-	siedlecki

Lp.	Nazwa złoża	Stan zag. złoża	Zasoby		Wydobycie	Powiat
			geologiczne bilansowe	przemysłowe		
9	Wymysle Nowe II	M	-	-	-	płocki
10	Wymysle Nowe III	M	-	-	-	płocki
11	Wyrzyki IV	E	146.12	105.14	22.66	łosicki
12	Wyrzyki-Pólko	Z	4.34	-	-	łosicki
woj. opolskie złóż: 1			287.90	-	-	
1	Większyce*	P	287.90	-	-	kędzierzyńsko-kozielski
woj. podkarpackie złóż: 5			537.97	371.73	0.61	
1	Podemsczyzna*	E	371.70	371.70	0.61	lubaczowski
2	Rzemień	R	29.42	-	-	mielecki
3	Sigiełki	R	35.82	-	-	niżański
4	Studzieniec	T	0.03	0.03	-	stalowowolski
5	Wola Chorzelowska*	R	101.00	-	-	mielecki
woj. podlaskie złóż: 10			4 982.90	1 553.99	97.77	
1	Berzniki	P	430.50	-	-	sejneński
2	Dubowo	P	1 055.00	-	-	sejneński
3	Imszar II	E	512.09	104.77	14.00	białostocki
4	Imszar III	E	118.25	17.90	0.11	białostocki
5	Kolnica*	R	583.78	-	-	augustowski
6	Ożarki	E	10.47	-	1.88	zambrowski
7	Podsokołda*	R	47.29	-	-	białostocki
8	Rabinówka	E	1 653.47	1 431.32	81.78	białostocki
9	Rajgród	Z	281.40	-	-	grajewski
10	Zelwa	P	290.65	-	-	sejneński
woj. pomorskie złóż: 16			5 611.40	1 651.77	90.71	
1	Darżyno	Z	-	-	-	słupski
2	Góra III	E	9.88	-	8.92	wejherowski
3	Góra IV	E	11.84	-	0.56	wejherowski
4	Jałowiec	E	128.60	128.60	12.70	kwidzyński
5	Kaplica-Połączyno	E	153.89	153.89	4.11	kartuski
6	Krakulice-Gać-Kompleks A	E	2498.93	819.78	56.42	słupski
7	Łubiana I	R	9.00	-	-	kościerski
8	Perlino	T	6.00	6.00	-	wejherowski
9	Postolin-Cygusy	T	58.00	36.70	-	sztumski
10	Roszczyce II	R	72.20	-	-	łęborski
11	Różyny III	R	16.27	-	-	gdański
12	Trzebielino	Z	85.19	-	-	bytowski
13	Ustka*	R	196.00	-	-	słupski
14	Wieliszewo	T	1 743.10	258.00	-	słupski
15	Witanowo	R	197.50	-	-	bytowski
16	Witanowo II	E	425.00	248.80	8.00	bytowski
woj. śląskie złóż: 8			1 326.83	110.39	0.74	
1	Babice	P	56.56	-	-	raciborski
2	Bronów A*	R	951.00	-	-	bielski
3	Bronów B*	P	115.00	-	-	cieszyński

Lp.	Nazwa złoża	Stan zag. złoża	Zasoby		Wydobywanie	Powiat
			geologiczne bilansowe	przemysłowe		
4	Pawłówka A	Z	26.42	-	-	pszczyński
5	Pawłówka B	R	27.28	-	-	pszczyński
6	Rudołowice*	E	104.51	104.51	0.29	pszczyński
7	Zabłocie*	E	6.49	5.88	0.45	cieszyński
8	Zabłocie S	R	39.57	-	-	cieszyński
woj. świętokrzyskie złóż: 2			187.61	-	-	
1	Mosty III	R	104.85	-	-	kielecki
2	Siwice*	Z	82.76	-	-	buski
woj. warmińsko-mazurskie złóż: 23			9 638.93	4 190.55	195.26	
1	Biedkowo	Z	204.31	-	-	braniewski
2	Bornity I	R	51.50	-	-	braniewski
3	Budwity	E	1 400.69	1 048.85	30.06	ostródzki
4	Florczaki	Z	8.21	-	-	ostródzki
5	Frąknowo	R	27.29	-	-	niedzicki
6	Józefowo	E	3 528.80	2 208.49	82.27	braniewski
7	Lutek	Z	-	-	-	olsztyński
8	Lutek II	Z	-	-	-	olsztyński
9	Lutek III	Z	0.44	-	-	olsztyński
10	Lutek V	Z	1.14	-	-	olsztyński
11	Ługwałd	R	113.14	-	-	olsztyński
12	Malinowo III	R	34.70	-	-	niedzicki
13	Niedrzwica	E	1 021.91	756.91	8.75	gołdapski
14	Niedrzwica II*	R	166.51	-	-	gołdapski
15	Niedrzwica III*	E	0.56	-	0.01	gołdapski
16	Rapa	R	3.20	48.99	-	gołdapski
17	Romoty	P	342.10	-	-	ełcki
18	Rucianka	E	381.63	127.31	74.17	ełbąski
19	Skandawa-C*	P	629.20	-	-	kętrzyński
20	Warkałki	Z	24.10	-	-	ostródzki
21	Wiłkajcie-Niedrzwica III	R	945.10	-	-	gołdapski
22	Wojciechy-B*	P	754.40	-	-	bartoszycki
23	Zezuj	Z	tylko pzb.	-	-	olsztyński
woj. wielkopolskie złóż: 49			3 386.89	901.02	66.63	
1	Barłożnia II	M	-	-	-	wolsztyński
2	Błazejewo-K*	P	120.00	-	-	śremski
3	Borówiec	R	7.81	-	-	poznański
4	Boruja Nowa AO	R	8.14	-	-	nowotomyski
5	Brzeźno JŁ	R	20.45	-	-	wągrowiecki
6	Byszki	P	78.80	-	-	pilski
7	Chlebowo	E	8.69	-	0.63	obornicki
8	Chorzemin II	E	26.11	26.11	5.71	wolsztyński
9	Długa Goślina	E	10.10	-	1.05	poznański
10	Długa Goślina I	T	18.97	18.91	-	poznański
11	Dzierżążno	R	19.98	19.98	-	złotowski
12	Dzierżążno 1 (pole A)	E	4.22	4.22	7.33	złotowski

Lp.	Nazwa złoża	Stan zag. złoża	Zasoby		Wydobycie	Powiat
			geologiczne bilansowe	przemysłowe		
13	Dzierżążno 2 (pole B)	E	23.47	23.47	18.70	złotowski
14	Gorszewice AW	R	31.07	-	-	szamotulski
15	Górsko	R	8.79	-	-	wolsztyński
16	Gruszczyn JK	R	15.46	-	-	poznański
17	Gruszczyn WWJ	R	16.88	-	-	poznański
18	Jastrzębsko II	R	6.81	-	-	nowotomyski
19	Jastrzębsko Stare	E	276.09	276.09	4.78	nowotomyski
20	Kiełpinek II	R	42.07	-	-	złotowski
21	Kiełpinek II/1	E	37.60	37.60	3.60	złotowski
22	Kuźnica Zbąska JS	E	31.50	-	2.00	Grodziski
23	Kuźnica Zbąska KP	Z	20.24	-	-	Grodziski
24	Kuźnica Zbąska MRD	Z	19.32	-	-	Grodziski
25	Kuźnica Zbąska MRD I	R	15.09	-	-	grodziski
26	Kuźnica Zbąska RG	M	-	-	-	grodziski
27	Kuźnica Zbąska RG II	R	21.40	-	-	grodziski
28	Kuźnica Zbąska SR	Z	3.94	-	-	grodziski
29	Kuźnica Zbąska SR II	Z	8.65	-	-	grodziski
30	Kwiejce-Zbiornik D	R	118.30	-	-	czarnkowsko-trzcianecki
31	Lędyczek	Z	81.79	-	-	złotowski
32	Łękno	Z	242.38	-	-	wągrowiecki
33	Nienawiszcz FP	T	90.02	90.02	-	obornicki
34	Podgaje	R	51.30	-	-	złotowski
35	Potulice Stare	E	296.70	290.10	1.20	złotowski
36	Rybowo	Z	232.29	-	-	wągrowiecki
37	Rybowo-I	E	37.49	37.49	1.64	wągrowiecki
38	Samica-Marcin II	R	80.00	-	-	leszczyński
39	Skic	Z	118.40	-	-	złotowski
40	Skic-Kujan	R	830.70	-	-	pilski, złotowski
41	Stawnica	R	50.48	-	-	złotowski
42	Stroszki	Z	31.35	-	-	wrzesiński
43	Strzyżewo Kościelne	Z	69.00	-	-	gnieźnieński
44	Sypniewo I	Z	14.71	-	-	złotowski
45	Sypniewo III	Z	9.82	-	-	złotowski
46	Świerczyna 3	M	-	-	-	kaliski
47	Władysławowo	Z	11.74	-	-	nowotomyski
48	Wydorowo	E	33.41	-	19.99	kościński
49	Zbąszyń	T	85.36	77.03	-	nowotomyski
woj. zachodniopomorskie złóż: 36			32 752.54	14 034.18	296.06	
1	Bronowo*	E	339.82	339.82	1.28	świdwiński
2	Człopa	R	551.00	-	-	wałęcki
3	Dąbrowa Nowogardzka-Karsk	R	993.70	-	-	goleniowski
4	Dziwogóra*	R	112.60	-	-	świdwiński

Lp.	Nazwa złoża	Stan zag. złoża	Zasoby		Wydobywanie	Powiat
			geologiczne bilansowe	przemysłowe		
5	Gąsierzyno	R	212.00	-	-	goleniowski
6	Golin	T	37.65	-	-	wałęcki
7	Gołańcz*	P	282.00	-	-	gryficki
8	Grąbczyn	E	99.36	-	3.40	szczecinecki
9	Hanki-Mirosławiec	T	243.30	195.90	-	wałęcki
10	Kamień Pomorski*	E	572.45	572.45	1.13	kamieński
11	Kazimierz III	E	199.10	199.10	19.66	szczecinecki
12	Kołatnik	R	137.85	-	-	wałęcki
13	Kołobrzeg (p.I)*	E	2 826.51	2 826.51	1.47	kołobrzegi
14	Kołobrzeg (p.II)*	R	1 508.00	-	-	kołobrzegi
15	Kraśnik-Recz	P	1 021.40	-	-	choszczeński
16	Łazice	E	760.36	179.86	11.00	drawski
17	Łysin	E	124.33	124.33	16.49	drawski
18	Łysin-pole B	E	19.20	-	10.87	drawski
19	Małachowo	P	373.14	-	-	śląwieński
20	Międzyzdroje*	R	18.27	-	-	m.Świnoujście
21	Mirosławiec JS	R	100.91	-	-	wałęcki
22	Mirosławiec JS I	T	41.69	-	-	wałęcki
23	Mosina	E	1 628.70	1 061.93	45.78	szczecinecki
24	Nosibądy	E	142.80	123.00	15.00	szczecinecki
25	Nowy Chwalim	E	2 725.88	2 591.26	28.00	szczecinecki
26	Pęczeryno-Rynowo	T	576.11	170.11	-	łobeski, świdwiński
27	Pilchowo II	R	22.30	-	-	policki
28	Porzeczka*	R	70.38	-	-	śląwieński
29	Przybiernówko-Grądy II	E	14 421.59	4 999.77	118.02	gryficki
30	Reptowo	Z	1 666.44	-	-	stargardzki
31	Rusinowo	T	132.83	53.87	-	świdwiński
32	Samolino	E	596.27	596.27	14.00	kamieński
33	Śławoszewo	T	17.20	-	-	policki
34	Śławoszewo II	T	8.90	-	-	policki
35	Tanowo	E	21.76	-	9.96	policki
36	Wołowe Lasy	R	146.74	-	-	wałęcki

* - złoża, w których występują borowiny

Opracowała: Janina Dyląg